

متن پرسش

با عرض سلام خدمت استاد گرامی: از آنجایی که در راستای رسیدن سینمای انقلاب نحوه ی شروع فرم روایت بسیار اهمیت دارد، نگاهی تلاش گرانه جهت روشنایی را خدمتتان می فرستم لطفا راهنمایی بفرمایید. لحظات ابتدایی فیلم تولدی است برای یک روایت، اما اینکه برای نحوه ی ورود به روایت داستانی و سینمایی با زبان فطرت، آیا می شود از هر جایی داستان و تصویر را شروع کرد؟ مورد سوال است. از نظر فیزیولوژیک، هورمون های مربوط به ادراک هر احساسی در عرض چند ثانیه در بدن پخش می شوند و تا چندین ساعت در بدن باقی می ماند، در نتیجه ادراک مخاطب از فیلم، تحت تاثیر احساس اولیه می باشد. و در احساسات شدید ترس و وحشت و عصبانیت و... ادراکات منطقی مختل می شود. احترام به ادراک و شخصیت مخاطب احترام گذاشته نمی شود. در روایتی از پیامبر آمده است: همین بدی برای انسان بس که برادر مسلمان خود را بترساند. پیامبر فرموده اند من شهر علم هستم و علی دروازه ی آن، هر کس می خواهد وارد شهر من شود باید از در اصلی " باب الله " وارد شود. و یا در روایتی داریم هر کس از در اصلی وارد نشود، دزد است. برای ورود به ساحت فطرت در اصلی کدام است؟ در مورد سینما این مسأله مهم است و در سینما کودکان که خود به فطرت نزدیکترند مهمتر هم می شود وقتی می بینیم انیمیشن های سینمایی مثل شاهزاده ایی از روم (داستان مادر امام زمان) و فیلیشاه (معجزه سال تولد پیامبر) از دنیای حیوانات آغاز می شود. و فیلم بچه های آسمان از مسئولیت پذیری علی شروع می شود. زیرا احساسی که مخاطب در لحظات ابتدایی فیلم تجربه می کند، ادراک او را از کل فیلم تحت تاثیر قرار می دهد. همچنین در مورد فضای معماری اگر از در اصلی وارد شویم فضا با احترام، و هندسه ی فضا خوانا است و اگر از درهای فرعی وارد شویم فضا ناخوانا می شود و حریم فضا شکسته می شود. همانگونه که برای حفظ حرمت مسجد، ورودی های خاصی را طراحی می کنند. در طراحی ورودی مسجد امام و مسجد شیخ لطف الله این مسأله به اوج خودش می رسد و احساس وجودی فضای مقدس مسجد را چند برابر می کند. نقشه ی رفتاری در این مساجد بدین صورت است که بعد از ورود، با حرکت در راهروها تغییر جهت می دهیم، به طوری رو به قبله وارد فضای مسجد شویم. و در فضای مسجد عبودیت است. آیا نقشه های رفتاری فضای مسجد و تغییر جهت به سمت قبله و عبودیت هم می تواند تناظری برای فضای داستان باشد. روایت مؤدبانه شأنی از حقیقت را برای مخاطب آشکار می کند و خبر از سلسله مراتب وجودی در داستان می دهد.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: آری! ورود از درِ اصلی در سینما نیز همان افقی می‌باشد که در ابتدای هر فیلمی باید مقابل تماشاگر گشوده شود و آن این است که ما بدانیم چه انسانی را باید مخاطب خود قرار دهیم و ورود از درِ اصلی به نظر می‌آید مخاطب قراردادنِ انسانیت انسان‌ها است و محبتی که باید بین آن‌ها در میان باشد تا انسان آخرالزمانی در چنین فضایی به ظهور آید. فضایی که می‌فرماید گرگ و میش در یک آخور غذا می‌خورند. موفق باشید.